

OB 8. MARCU

Poročilo o delu CDS in UO v mesecu februarju

V mesecu februarju sta bili 2 seji DS in 3 seje UO.

Upravni odbor je na svojih sejah obravnaval in sprejel: razpis tehničnega vodje, izvršitev plana za januar, delitev dohodka po zaključnem računu, potrditev norm v belilnici, čistilnici in kardirnici, odobritev službenega potovanja direktorju in šefu komercialne glede ureditve reklamacije za artikel Mitja II/95-34/34-20/20 pri firmi E. WATTA Trieste, predlog ukinitve obračta v Krašnji, dotacijo krajevni skupnosti Vir in Rdečemu križu Vir.

Delavski svet pa je na svojih sejah obravnaval in sprejel delitev celotnega dohodka po zaključnem računu za leto 1965 in delitev sredstev, namenjenih za sklade podjetja, potrditev zaključnega računa za leto 1965, povišanje štipendije slušatelju na višji politični šoli tov. Dolencu, nagrade vratarjem in dotacijo krajevni skupnosti Vir za dograditev zadružnega doma.

V. B.

Sestanek 00ZK

V preteklem mesecu je imela osnovna organizacija ZK podjetja svoj redni sestanek.

Na tem sestanku so člani ZK razpravljali in sprejeli naloge za bodoče delo, obravnavali gospodarsko problematiko podjetja, sprejeli priporočilo, da naj komisija za nagrajevanje čimprej izdela dokončni predlog pravilnika o nagrajevanju, odnosno smernice glede osebnih ocen. Dalje so člani ZK podčrtali nujnost zgraditve otroškega vrtca na Viru, in dali priporočilo delavskemu svetu, da se formira komisija, katera naj bi izdelala načrt in priprave na čimprejšnjo realizacijo organiziranja topllega obroka za zaposlene v podjetju.

Poslušali so poročilo o delu na prilagoditvi pravilnikov novim zakonskim predpisom ter sprejeli priporočilo, da se le-ti čimprej izdelajo.

Z. C.

Ob priliki tega, zares našega praznika, želim navezati nekaj misli, ki nam naj bodo napotilo k ciljem naše revolucije.

Enakopravnost žena naj se zrcali na vseh področjih našega družbenega, kulturnega in političnega življenja. Da bo temu tako, mora biti cilj naše družbe, da se dajo možnosti vsem našim ženam, da se bodo zares lahko posvetile tako delu v samo-

reče. Vsi družbeni činitelji se zavzemajo za to, da vendar tudi glede otroškega varstva gremo s časom naprej. Znano nam je, da je vzgoja naših najmlajših osnova za celoten napredek naše skupnosti, zato smo v prvi vrsti dolžni posvetiti vso skrb prav njim. Dejstvo je, da so tisti otroci, ki so deležni vzgoje v varstvenih ustanovah, že v predšolski dobi veliko bolj pripravljeni za dojemanje pouka in so zato tudi bolj uspešni v šoli kot pa tisti, ki teh možnosti nimajo. Če pa hočemo doseči enakopraven položaj vseh, moramo tudi vsem to nuditi.

Naši samoupravni organi so letos pokazali več razumevanja prav za to vprašanje, saj so namenili zanj znatno več sredstev kot druga leta.

Pri občinski skupščini je imenovan upravni odbor sklada za otroško varstvo, v katerem so tudi predstavniki vseh večjih podjetij. Na prvi seji tega odbora smo sprejeli statut sklada, v bodoče pa moramo sestaviti prioriteto listo graditve otroških varstvenih zavodov. Upravičeno pričakujemo, da bomo v letošnjem letu zastavili vse sile, da se ta potrebna ustanova na Viru vendarle enkrat zgradi.

Ce bomo uspeli razbremeniti naše matere-delavke tiste moreče skrbi kaj delajo otroci med tem časom, ko so one na delovnem mestu, mislim, da se bodo tudi lažje popolnoma posvetile delu, ki ga opravljajo. S tem pa lahko pričakujemo tudi večjo proizvodnjo, kar je osnovni cilj gospodarske reforme.

Prav tako je uspeh proizvodnje odvisen tudi od počutja vsakega posameznega delavca v kolektivu, zato mora sloneti na zdravih enakopravnih odnosih in na medsebojnem spoštovanju, ker je le na ta način lahko kolektiv tista monolitna sila, kateri so nedvomno zajamčeni tudi gotovi uspehi.

Ob zaključku želimo vsem ženam v kolektivu kar največ uspehov in zadovoljstva ob našem prazniku.

F. A.

upravnih organih, kakor tudi ostalemu političnemu napredovanju. Predvsem nam mora biti pred očmi nenehna skrb, kako razbremeniti naše matere-delavke za katere vsi vemo, da so preveč obremenjene poleg službe še z vsemi deli doma. Saj sloni pretežno vsa skrb za družino na njenih ramenih. Kaj zahteva vsakodnevna skrb za majhne otroke, ve le mati, ki je to občutila in ki še občuti. Iz tega izhaja vedno odločnejša zahteva po ustanovitvi otroških varstvenih zavodov, saj je v naši občini to vprašanje zelo pe-

Naš razgovor

Skoraj sva bila s Srečom v zadregi, koga pravzaprav to pot obiskati za naš razgovor. Bliža se dan žena in izbira je v naši, pretežno »ženski« tovarni velika.

Po krajšem posvetovanju je padla odločitev, da greva v tkalnico in sicer v Zvezdo.

Vprašanje naših tkalnic je danes tako pereče, a kljub temu o njem dosti ne razpravljamo. Zavedamo pa se vsi, da bo tu nujno nekaj storiti, ker s takim stanjem kot je trenutno v tkalnicah tkanin, ne bomo mogli dolgo vzdržati. Prvič je zaradi nepovezave posameznih prostorov — saj se tkalnice tkanin stiskajo v treh različnih prostorih — otežkočeno organizirati sodobno proizvodnjo in polno izkoristiti kader. Drugič pa je strojni park tako dotrajal, da bi ga bilo nujno zamenjati z novim. Elaborat za novo tkalnico je narejen, čaka pa, kdaj bodo dani realni pogoji, da se bo pristopilo k reševanju tega perečega vprašanja. Po tretji strani pa danes dosti razmišljamo o integraciji in specializaciji proizvodnje. Znano nam je, da enake tkanine kot jih rabimo za naše izdelke, delajo še nekatere tkalnice v Jugoslaviji in te tkalnice so dosti bolj opremljene. Resno bomo morali razmisliti, ali se bomo s kom dogovorili za tesnejše sodelovanje ali pa pristopili k modernizaciji lastne tkalnice, kar pa je vezano z velikimi investicijami, za katere danes ni posebnih izgledov. Vprašanje je, ali bi bilo smotno delati v tej smeri. To je

stvar študij in temeljite analize. Jasnno je eno, da s takim stanjem kot trenutno v tkalnicah je, ne bomo mogli dolgo konkurirati ostalim podjetjem, kajti v prihodnje se bodo iskale vedno bolj tkanine visoke kvalitete, medtem ko se nižje kvalitete tkanine ne bodo mogle plasirati.

Dejstvo je, da imamo v bombažnih tkalnicah v jugoslovanskem povprečju nizko produktivnost. Če so realni podatki, ki sem jih dobil iz neke študije o tem poglavju, bi lahko v bombažnih tkalnicah zvečali produktivnost samo z organizacijo za 64 % naše sedanje produktivnosti.

Za organizacijo pa seveda niso odgovorni samo ljudje v podjetju in v obratu, ampak tudi ljudje izven podjetja v drugih podjetjih, zavodih, institutih in ostalih forumih.

Ustavimo se v naši tkalnici Zvezdi, kjer v napol kletnem prostoru ropoče par desetih strojev. Skozi odprta vrata sili ropot na prosto, se tu duši in zgublja v svežem pomladanskem ozračju. Ker mi je ropot zadušil vsako besedo, sem tkalko, PEPCO PODMILŠAK povabil na krajši razgovor v sobo, kjer smo se pogovorili v mirnejšem okolju.

»Kakšno je vaše delovno mesto v kolektivu?«

»Sem tkalka že nekaj let. Ker pa sem v podjetju že 19 let, sem delala že tudi v ostalih oddelkih. Tu sem zadovoljna. Delam sicer samo po štiri ure, ker imam doma otroka, pa moram njemu posvetiti ostali čas. Čas bi že bil, da bi ustanovili vrtec. To si marsikatera mati želi. Že zdavnaj so rekli, da bo, pa še vedno ni nič. Vesela bi bila, če bi bilo to vprašanje rešeno. Sama bi imela nekoliko več časa in lahko bi tudi delala polni delovni čas.«

»Kako prihajate na delo?«

»Stanujem na Viru in prihajam peš.«

»S kašnimi težavami se srečujete vsak dan na delovnem mestu?«

»Nimam nekih posebnih težav. Morda je najbolj neprijetno to, da nam pršilci brne tik nad glavami in nam ravno ti napravljajo največ nevšečnosti. Strop je nizek in ne vem če je tu možno kaj spremeniti.«

»Kje so vzroki napak, ki nastajajo pri tkanju?«

»To je težko reči. V glavnem pa so vzroki vsestranski, včasih se zgovarjamo na prejo, drugič zopet na slabo škrobljenje in podobno. Tudi sami stroji so izrabljeni in se pogosto lomijo.«

»Kako ste zadovoljni z mojstri? Ali so vam vedno ob pravem času v pomoč?«

»Dela imajo dovolj. Priganja jih

ravno delo. Me hitimo zaradi norme in v ta tempo so vključeni tudi oni.«

»Ste v kolektivu zadovoljni?«

»Sem zadovoljna in trenutno se nimam nad ničemer pritoževati.«

»Doživljate 8. marec kot praznik ali kot navadni dan?«

»Ponavadi smo imele za ta dan v kolektivu manjšo slovesnost in upam, da nas tudi letos ne bodo pozabili.«

»To vam želim tudi sam, obenem čestitam k tem dnevu, se zahvaljujem za sodelovanje in lep pozdrav.«

F. P.

Nesreče

Od 27. januarja do 28. februarja so bile prijavljene štiri nezgode: dve pri delu in dve nezgodi na poti.

DE Konfekcija: 1. Mlakar Katarina, strojnik pri stroju za izdelavo filtrov (1. II. 1966). Ko je ponesrečenka hotela popraviti uteži pri stroju, ki so se zataknille, so ji le-te padle na roko in ji poškodovale prst.

2. Prelesnik Julka, konfektionarka (28. II. 1966). Pri čiščenju stroja za vložke ji je transportni trak stisnil prst.

Na poti: 1. Klopčič Ivanka, konfektionarka (1. II. 1966). Ko je šla ponesrečenka peš na delo, jo je prehitel mopedist rahlo zadel v roko.

2. Starin Marija, konfektionarka (2. II. 1966). Zaradi nerodnega stopanja s kolesa, si je ponesrečenka zvilala nogo.

E. V.

Moje jutro v tovarni

Pod oknom navsezgodaj, mi ropota ta zlodej, zdaj tiše, zdaj glasneje, kot da se moji jezi smeje.

Rokave si zavijam, težko, vedno teže diham, Odprem si trojna vrata, že me zajame hladna sapa.

Kar smejte se, ker mar vam ni, če moj ugled sedaj trpi, ker grešnik mi pobegnil je, tik pred očmi.

Uganite zdaj vi, kdo je bil in kaj nam vozi, vaš odgovor pa naj bo po možnosti v prozi.

Da laže bo, naj vam še to povem, da tista stvar diši tako, da parfuma z sličnim vonjem, iznašel še ni nikdo.

Odgovor mora vsebovati tri besede (priimek in ime voznika, ter predmet, katerega dotični dnevno vozi). Odgovore bomo objavili.

D. M.

Zaključni račun za leto 1965

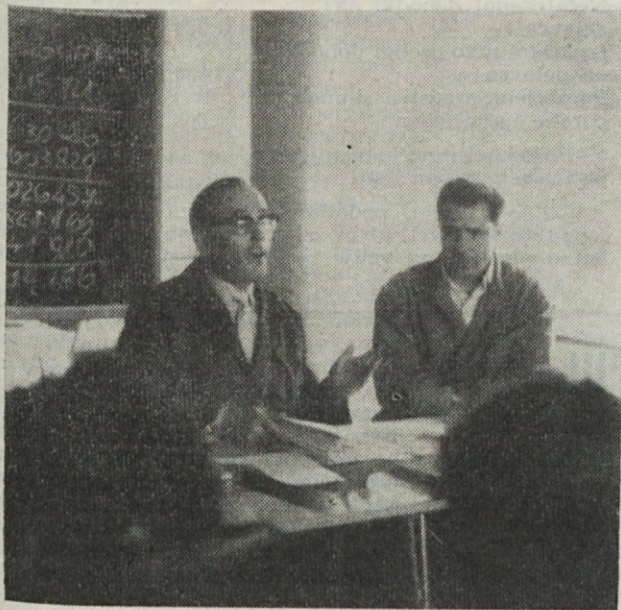
Gospodarske organizacije so dolžne, da po preteku poslovnega leta sestavijo zaključni račun (bilanco), s katerim dokončno ugotovijo in razdelijo svoj dohodek in dohodek ter višino sredstev in njihove vire.

Za poslovno leto se šteje čas od 1. januarja do 31. decembra.

Priprave za sestavitev zaključnega računa so se pričele že ob koncu leta, ko smo napravili popis vseh materialnih in denarnih sredstev, vskladili obveznosti in terjatve s poslovnimi strankami in opravili druga dela, potrebna za točno sestavitev zaključnega računa.

Zaključni račun vsebuje devet predpisanih obrazcev, poslovno poročilo in razne tabele.

Poslovno poročilo je razdeljeno na splošni del, posebni del in sklep.

Vsebina poslovnega poročila je obširna in prikazuje splošne podatke o gospodarski organizaciji, delo samoupravnih organov, organov vodenja in družbeno-političnih organizacij, kratek zgodovinski razvoj, zavarovanje sredstev, higiensko-tehnično varnost, o delovni sili, osnovnih in obratnih sredstvih ter sredstvih skupne porabe, o rezultatih popisa, proizvodnji, nabavi in prodaji, o izpolnitvi količinskega in finančnega plana, o doseženih rezultatih v skrajšanem delovnem času, o doseženih rezultatih v času pred reformo in po njej, primerjava doseženih rezultatov z ožjo in širšo skupino gospodarskih organizacij in s sorodnim podjetjem, o produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti ter drugo.

Poslovno poročilo bo služilo organom upravljanja in vodenja za uspešno delo v letu 1966, saj so iz njega razvidni skoraj vsi momenti, ki so pozitivno ali negativno vplivali na dosežene rezultate v letu 1965.

Na splošno lahko trdimo, da so doseženi rezultati v letu 1965 — z ozirom na pogoje, pod katerimi so bili isti doseženi — dobri, ne moremo pa biti z njim povsem zadovoljni. V letu 1966 bo potrebno vložiti še več naporov za dvig produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti, da se bo lahko hitreje kot v preteklem letu dvigal življenski standard zaposlenih delavcev in hitreje rastla materialna osnova podjetja.

Upravni odbor podjetja je pravočasno predložil delavskemu svetu predlog za potrditev zaključnega računa in predlog za delitev celotnega dohodka in dohodka. Delavski svet je predlog upravnega odbora v celoti potrdil na svojem zasedanju dne 14. 2. 1966.

Vrednost sredstev in njihovih virov, s katerimi upravljamo naše podjetje, znaša po zaključnem računu za leto 1965 2,244.667.746.- starih dinarjev in je desetkrat večja od vrednosti pred desetimi leti. Res je, da je na povečanje vrednosti vplivala tudi revalorizacija osnovnih sredstev in povečanje cen, vendar izhaja večji del iz lastnega vlaganja v materialno osnovo.

Občutno so se zmanjšale obveznosti do kreditov, ki znašajo po stanju 31. 12. 1965 še:

— krediti za osnovna sredstva	51,178.271 st. din
— krediti za trajna obratna sredstva in	
začasni sklad obratnih sredstev	104,182.924 st. din
— krediti za sredstva skupne porabe	27,108.198 st. din
S k u p a j	183,069.393 st. din

Večina kreditov je odobrenih na dobo 8 oziroma 10 let tako, da bodo obveznosti v prihodnjih letih občutno manjše kot so bile do leta 1966.

Po eni strani vidimo, da smo kreditno sposobni, po drugi strani pa ugotavljamo, da imamo velike potrebe po modernizaciji in avtomatizaciji naše proizvodnje. Z lastnimi sredstvi teh potreb ne bomo mogli izpeljati, zato bo potrebno najeti kredite. Upamo, da bomo na pristojnih mestih našli potrebno razumevanje.

Ugotovljeni celotni dohodek in dohodek za leto 1965 je razdeljen takole:

po izdanih fakturah	3,735.292.879 st. din
Terjatve od kupcev	242.875.772 st. din
Plačana realizacija	3,492.417.107 st. din
Drugi dohodki	4.258.459 st. din
CELOTNI DOHODEK	3,496.675.566 st. din
Porabljen sredstva	2,238.564.325 st. din
NETO PRODUKT	1,258.111.241 st. din
Skupni stroški, ki bremenijo celotni dohodek	2,393.110.853 st. din
DOHODEK	1,103.564.713 st. din
Prispevek iz dohodka za 7 mesece	94.748.178 st. din
Ostanek dohodka I	1,008.816.535 st. din
Doseženi osebni dohodki	614.147.005 st. din
Ostanek dohodka II	394.669.530 st. din
Prispevek v obvezni rezervni sklad	10,668.312
Prispevek v skupne rezerve g. o.	18,241.115
	28,909.427 st. din
Ostanek dohodka III	365.760.103 st. din
2 % od ostanka III za Skopje	7.315.202 st. din

Za poslovni sklad in sklad skupne porabe 358.444.901 st. din

Osebni dohodki so bili ugotovljeni na podlagi določil pravilnika o delitvi dohodka.

Sredstva, namenjena za sklade, so bila razdeljena takole:

— za poslovni sklad	307,407.261 st. din
— za sklad skupne porabe	51,041.640 st. din
Sredstva, namenjena za poslovni sklad, so razdeljena:	
— za odplačilo posojil v letu 1966	86,603.829 st. din
— za vlaganje v obratna sredstva	91,978.266 st. din
— za vlaganje v osnovna sredstva	125,679.186 st. din
— 2,5 % od vlaganj v osnovna sredstva	
za izgradnjo energetskih objektov	3,141.980 st. din
S k u p a j	307,403.261 st. din

Vlaganja v obratna sredstva so izvršena v taki višini, da pokrivajo minimalni del obratnih sredstev in 20 % od sredstev, ki jih bomo v letu 1966 vložili iz lastnih skladov v osnovna sredstva.

Višina potrebnih obratnih sredstev se iz leta v leto povečuje, delno zaradi povečanja proizvodnje in delno zaradi povečanja cen. Gospodarske organizacije so dolžne, da predvsem same skrbijo za potrebna obratna sredstva, zato je bil sklep o razporeditvi sredstev poslovnega sklada pravilen. Nadalj. na 4. strani

(Nadaljevanje s strani 3)

Sredstva namenjena za sklad skupne porabe so razdeljena takole:

— za nakup stanovanj	12,176.890 st. din
— za odplačilo posojila, najetega pri nakupu stanovanj	6,949.725 st. din
— za posojila pri individualni gradnji stanovanjskih hiš	10,000.000 st. din
— za otroško varstvo	7,000.000 st. din
— za ureditev menze	5,000.000 st. din
— za regrese pri letnem oddihu	4,000.000 st. din
— obdaritev otrok za »dedka Mraza«	1,500.000 st. din
— pomoč krajevni skupnosti Vir	1,500.000 st. din
— investicijsko vzdrževanje sredstev skupne porabe	1,200.000 st. din
— ostalo	2,415.025 st. din

S k u p a j 51,041.640 st. din

Po zaključnem računu za leto 1964 smo razporedili v sklad skupne porabe do takrat največji znesek in sicer 24,190.000 din, po zaključnem računu za leto 1965 pa 51,041.640 starih dinarjev. Če primerjamo leto 1965 z letom 1964 dobimo index 211. Del dohodka, namenjen za osebne dohodke in za sredstva skupne porabe, predstavlja ožji del našega življenjskega standarda, kar moramo upoštevati.

Če primerjamo dosežene uspehe, pogoje gospodarjenja in delitve v letu 1965 z letom 1964 dobimo sledeče pokazatelje:

	1964	1964	Index
Neto produkt na delavca	1,754.505	2,114.472	120,5
Neto produkt nasproti angaži-			

ranim poslovnim sredstvom	1.062	1,110	104,5
Obseg dosežene proizvodnje na delavca	6,392.598	6,336.056	99,1
Celotni dohodek na delavca	4,762.296	5,876.765	123,4
Celotni dohodek nasproti porabljenim sredstvom	158,3	156,2	98,7
Angažirana poslovna sredstva na delavca	1,651.228	6,904.387	115,3
Delovne priprave na delavca	865.625	1,181.962	136,5
Razmerje med delovnimi pripravami in osnovnimi sredstvi	57,8	66,8	115,6
Udeležba dohodka za delitev v neto produktu	81,5	87,7	107,6
Udeležba bruto osebnih dohodkov v dohodku za delitev	51,9	55,6	107,1
Udeležba neto osebnih dohodkov iz delitve v neto produktu	24,6	29,3	119,1
Neto osebni dohodki na delavca	431.924	618.076	143,1
Izplačani neto osebni dohodki na delavca	437.850	615.153	140,5
Porabljena sredstva skupne porabe na delavca	3,808	11.913	312,3

Pokazatelje ne komentiramo, ker bi vzelo to preveč prostora v našem listu.

To je le nekaj podatkov iz zaključnega računa za leto 1965. Delavci, ki bi želeli boljše pojasnila, se lahko obrnejo na vodje odgovornih strokovnih služb.

F. R.

Proizvodnja v mesecu februarju 1966

Oddelek	Enota mere	Planirana količina	Proizvodna količina	Index
1. Trakotkalnica	000 vot	79 772	82 760	104
2. Tkal. širokih tkanin	000 vot	417 362	428 155	103
3. Kardirnica	kg	66 792	69 700	104
4. Konfekcija	000 din	310 806	311 819	100
Vložki	ptk	520 432	530 630	102
5. Cigaretne filtri	000 kom	21 290	25 529	120

V prikazu proizvodnje po oddelkih v mesecu februarju je razvidno, da je bil plan v celoti dosežen. Zakaj? Zato, ker smo namesto planiranih 22 dni, delali 23 delovnih dni (1 dan za novo ljubljansko bolnišnico).

V tkalnicah širokih tkanin bi bila proizvodnja večja, če obrat Študa ne bi stal 5 dni, zaradi pomanjkanja vode v industrijskem kanalu.

Da bomo obravnavali najbolj peče oddelke, dokler se stanje v njih ne bo izboljšalo, smo poročali že v prejšnjih številkah glasila. Do danes pa je bil te obravnave deležen samo oddelk — PRIPRAVLJALNICA.

Razprava ni potekala zaradi sodelavcev, da si ne bi kdo napačno tolmačil, saj smo se o njih že pohvalno izrazili — temveč zaradi strojev in strojnih naprav. Sedaj se je stanje v tem oddelku bisveno izboljšalo.

Zaradi vseh momentov, ki jih je v svojih odgovorih nanizal tov. Rožič dipl. ing., je bilo razvidno, da bi nas rekonstrukcija strojnega parka v pripravljalnici stala skoraj toliko, kot

če bi kupili nove stroje. Zato je bil v prvi fazi naročen »previjalni stroj

za previjanje preje na superkonuse, ki je že prispel. Stroj, ki ima 48 vreten, bo dal cca 11 000 kg proizvodnje mesečno, je znamke »Kovinar« iz Kranja. S tem strojem so se dolgoletne želje sodelavcev v pripravljalnici uresničile in bodo tako med stare stroje vključili tudi enkrat nov stroj. Mi vsi jim pa zaželimo čim večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo, ter v ta namen še več novih strojev. Poslavljamo se od njih in v prihodnji številki se bomo oglasili v enem izmed razkropljenih oddelkov tkalnic širokih tkanin to je:

BOMBAŽNA TKALNICA (GAZA).
D. M.

Prodaja gotovih izdelkov v mesecu februarju

Prodaja gotovih izdelkov v februarju ni bila zadovoljiva, saj smo od planirane realizacije N din 3 108 055,06 dosegli bruto le N din 3 069 917,00 ali 98,76 %.

Realizacija od 1. 1. do 28. 2. znaša N din 6 413 494,04 ali 16,27 % od letnega plana realizacije.

Plan realizacije v februarju pa bi lahko dosegli in še celo presegli, če bi prodali blago, ki je ostalo v skladišču na zalogi zaradi tega, ker količine niso bile še v celoti pripravljene. Vskladiščeno blago, ki predstavlja vrednost cca N din 297.100,00 je pogodbeno že prodano in sicer delno na domače tržišče, ostalo pa na inozemsko.

Situacija na tržišču se v času poročanja ni spremenila, povpraševanje po damskih vložkih, vati sanitet-

ni in cik-cak, ter v zadnjem času še prav posebno po tetra plenih stalno narašča. Vse proizvedene količine imamo razprodane z letnimi pogodbami in zaključnicami.

Proizvodnja filtrov za cigarete in s tem tudi prodaja se je v mesecu februarju precej poboljšala.

Vrednost izvoženega blaga je v mesecu februarju znašala N din 6 500,20 ali 705 \$. Celotna vrednost izvoza je bila dosežena na konvertibilnem področju. Majhna vrednost izvoženega blaga v februarju je bila zaradi tega, ker količine blaga, ki so bile namenjene za izvoz, niso bile kompletne in so ostale na zalogi. Vrednost izvoza se bo zato povečala v mesecu marcu.

Zaloge gotovih izdelkov so v glavnem ostale nespremenjene. E. M.

O MEDSEBOJNIH ODNOSIH

PRVO NADALJEVANJE

(Povzetki predavanja tov. Alfreda Tomažiča, prof., vodje kadrovske službe Litostroja) — (Nadaljevanje)

V zadnji številki našega glasila smo poudarili, da sodoben in napreden delovni proces zahteva nujno upoštevanje nekaterih družbenih norm, ki smo jih razdelili v dve veliki skupini — tehnološko-ekonomske in kadrovske. Med prve spada spoštovanje kvalitete, stalna težnja po zniževanju stroškov in prilagajevanje postavljenim rokom, med druge pa skrb za varnost, discipliniranost in dobra notranja organiziranost.

Kako lahko povežemo princip samoupravljanja, ki ga razvijamo v našem družbenem in gospodarskem življenju, z upoštevanjem vseh teh družbenih norm? Če sprejmemo trditev, da smo vsi odgovorni za izpolnjevanje teh norm, potem moramo reči, da **nekdanja stopenjska razvrstitev po delovnih mestih (hierarhija)**, ki je bila znana pod obliko **nadrejeni - podrejeni - sovrstnik** (ali po domače žlahta) v novih pogojih, čeprav ima še marsikje korenine, ni več mesta. Že temeljni zakon o upravljanju gospodarskih podjetij izpred petnajstih let je tako obliko hierarhije porušil. Takrat se je namreč začel proces delitve kompetenc in sicer od nadrejenega navzdol do samoupravljalca po nekem logičnem redu, ki je prinašal obenem pravice kot tudi dolžnosti. Takrat se je namreč začel — in še danes teče — proces spopadanja med našo doraščlostjo in organizacijskimi, samoupravnimi in drugimi načeli. **Nadrejeni** — to je tisti, ki je nekaj odločal o našem delu, o našem dopustu, o našem napredovanju, ki je bil skratka »bog i batina«, je iz našega življenja izginil. Njegova veljavnost je postala sedaj drugačna. Delo se mu je razvilo v snovanje, organiziranje, izvajanje in utrjevanje tehnoloških postopkov, postal je torej organizator dela. Kot takega pa smo ga izbrali mi sami in ni on izbral nas. Zaradi tega pa, če nekaj ni v redu, ne moremo le nanj valiti krivde in tudi ne more le on nositi odgovornosti za nepravilnosti. Ker imamo svobodno izbiro kadrov, smo torej mi vsi odgovorni zato, da je nekdo določen za organizatorja dela in statut nam daje pravico, da se ga zamenja, če ne odgovarja. Kajti organizator dela je tisti, ki je najspособnejši med nami in — če hočete — tudi najodpornjši tak, ki zmora nase prevzeti vsa bremena organizacije in jih vsakodnevno na najboljši način vskladiti. Tako smo torej mi vsi, zlasti pa še organizator dela, podrejeni edinole tehnološko-ekonomskim in kadrov-

skim normam. Stalno je treba bedeti nad ravnotežjem med sredstvi in proizvajalci, skrbeti za zadostna in kvalitetna sredstva in za dobre proizvajalce, in če torej takega organizatorja dela izberemo po lastni presoji, **potem podrejenega ni**, ampak smo organizatorju le sodelavci, kajti ni človeka, ki bi lahko izpeljal, vsako stvar od začetka do konca. Organizatorju pa smo dolžni pomagati, saj smo zato dali svoj pristanek, ko smo zato dali svoj prirastek, ko smo stopili v kolektiv. Kdor pa se v kolektivno delo ne more uglasiti, je pač prisiljen, da iz njega tudi izstopi. Tudi za tkzv. žlahto v takem kolektivu ni prostora, ampak se mora prilagoditi pojmu sodelavca ali izgniti.

Nadrejeni	→	Org. dela
Podrejeni	→	Sodelavec
Sovrstnik	→	Sodelavec

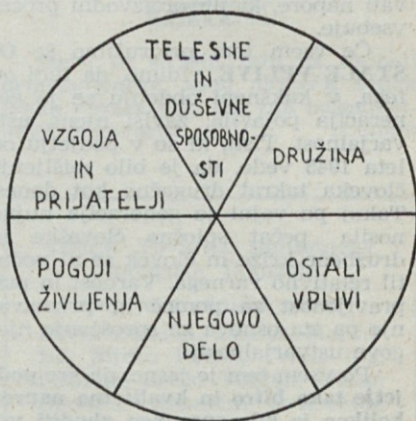
Omenili smo, da je organizator dela tudi tisti, ki odgovarja, da so proizvajalci sposobni in kvalitetni. Imeti mora torej zmožnost, da napravi človeka opravilno sposobnega in pripravljenega. To pa seveda ne gre brez spoznavanja človeka, do česar smo običajno obrnili s hrbtno. Oklepamo se namreč zelo dovetnega in priročnega pravila, da podjetje ni socialna ustanova, da je nekaj železnega in neizprosne. Toda pozabljamo, da je podjetje železno in neizprosno glede celotne organizacije gospodarjenja, ne le glede človeka. In ker smo to pozabili, smo tudi zastali za svetovnimi rezultati dela in bili prisiljeni izvesti gospodarsko reformo. Res je, napake so bile zunanje in notranje. Toda tudi do notranjih smo imeli preveč popustljiv odnos. Zavedati se je treba, da pride v podjetje lahko le tisti, za katerega je zdravnik ugotovil, da je telesno zdrav, kateremu je psihiater priznal, da je duševno zdrav in ki nam je končno kolektiv priznal, da je socialno ali družbeno zdrav. Prav pri zadnjem pa se pojavljajo težave, kajti težko je ugotoviti, ali je nekdo toliko socialno sposoben, da je zmožen živi element proizvodnega procesa — to je ljudi — obvladati in to ne po starem principu komande in groženj, pač pa preko zaresnega sporazumevanja človeka, kjer mora poznati celotno gmoto prirojenih in privzgojenih lastnosti posameznika kot tudi vplive, ki človeka usmerjajo.

In kateri so ti vplivi in lastnosti? **TELESNE IN DUŠEVNE SPOSOBNOSTI** so vsekakor startna osnova. To so lastnosti, ki jih je dala narava,

in katere je enako možno oblikovati kot imamo možnosti za oblikovanje vseh tistih snovi, ki jih poznamo. Toda s tem, ko smo odrezavo rekli, da podjetje ni socialna ustanova, smo se tudi odrekli poznavanju in usmerjanju sposobnosti. Zanima nas potem le njegovo **DELO**, torej to, kar se lahko meri in plača. Znano pa je, da človek dela le takrat, kadar zna, zmora ali hoče in so tako slabih rezultatov krivi le trije izvori: ne zna, noče, ne more.

K razvoju telesnih in družbenih sposobnosti močno vpliva življenje v urejeni **DRUŽINI**. Primitivno je misliti, da se lahko nerazpoloženo samo od sebe otrese ob prestopu tovarniškega praga. Tisto, kar je doma narobe, vpliva na nas pri delu in obratno. In potem družina sprejema samo obreme brez prave opravičenosti, ko podlegamo zakonu sproščanja. Torej ni družinsko življenje le privatna zadeva, ampak zadeva nas vseh, predvsem organizatorjev dela, saj mi lahko na to družino vplivamo z mnogimi prijemi.

Poleg družine, ki je dala človeku prvi pečat, ne moremo tudi mimo drugih institucij, ki so ga **VZGAJALE**, se pravi šole, kot tudi ne mimo vpliva, ki ga imajo na nas **PRIJATELJI**. To so ljudje, katerim smo se pripravljani odkriti in razodeti in ki imajo na nas največ vpliva — pozitivnega ali negativnega. Zatorej pa nikakor ni rečeno, da naj bi se v podjetju formirale neke familiarne grupe, pač pa delovne grupe, ki se med seboj vsklajujejo kot veriga, pri kateri vsak člen drži naslednjega in so torej odvisni drug od drugega, če naj veriga ostane celota.

Tudi **POGOJI ŽIVLJENJA** so faktorji vpliva na človeka. Kako se pozna na delovnem mestu ali živi človek v urejenem stanovanju, ali njegov zaslužek krije kulturne in življenske potrebe, ali je sposoben, da

Nadaljevanje na 6. str.

Zakaj hodimo v gore

Prvo nadaljevanje

V gorah se vadimo tudi tako imenovanih družabnih in socialnih čednosti. Malokdo hodi po gorah sam, marveč si poišče večjo ali manjšo družbo. Tu ima priliko, da se vadi v potrpežljivosti, vljudnosti itd. Včasih prideš v položaj, da res deliš zadnjo skorjico s tovarišem, zadnji požirek osvežujoče pijače, zadnjo cigareto. Tako tovarštvo je ravno nasprotno sebičnosti, ki misli samo nase in vidi samo sebe, sebičnosti, ki je tako pogosto posejana v dolini.

Gore naj nam bodo kakor svetišče, ki ga ne smemo oskruniti s prostoškim vedenjem. Kadar greš v rano jutru ali ponoči po planini, se ne skazuje preveč in ne javljaš z vriskanjem ali s tuljenjem. Saj ne greš na novačenje. Ako se ti srce širi od veselja, ne misli da boš počil, če se ne zdereš in tako kališ mir in plašiš divjačino. Pred vojno si videl tudi na Veliki Planini za Poljanskim robom gamse, više gori pod Planjavo pa cele trope. Dandanes pa lahko hodiš dneve in dneve pa ne ugledaš rogate glave, če slučajno ne srečaš domačih koz. Sicer je res, da so jih med drugo svetovno vojno veliko postrelili, kar jih je pa še ostalo, jih pa prepode »planinski vriskači«.

V gorah ne delajmo škode. Če te kmečki človek podučijo, da pašnik ali senožen ni avtocesta, se nikar ne pri-

tožuj čez kmečko neuvidevnost, ki ne razume turizma. Če te ustavi na poti lesa (vrata pri plotu), jo odpri in za seboj zapri. Veliko jih je, ki menda vedo, da so lese zato, da ne more živina na košni ali na obdelani

Ogled lokacije za gradnjo koč leta 1962

O MEDSEBOJNIH ODNOSIH

(Nadaljevanje s str. 5)

sam skrbi za svojo eksistenco! In če mu nismo dali dovolj sredstev, da bi se normalno razvil, je ostal na nekaterih področjih nerazvit in zato tudi ne more doumeti in premagovati napore, ki jih proizvodni proces vsebuje.

Če vsem tem pridružimo še **O-STALE VPLIVE**, vidimo, da tudi od tega, v kakšnem obdobju se je generacija pojavila, zavisi njena ustvarjalnost. Tisti, ki so v podjetju od leta 1945 vedo, da je bilo mišljenje človeka takrat drugačno kot danes. Takoj po vojni je generacija nujno nosila pečat splošne človeške in družbene krize in človek se ni počutil relativno varnega. Varnost in pripravljenost za pomoč in priznavanje pa sta osnova za sproščanje njegove ustvarjalnosti.

Po vsem tem je jasno, da gre **podjetje tako hitro in kvalitetno naprej, kolikor je kdo sposoben obuditi vse tiste sile in energije, ki so jih ljudje prinesli s seboj. Moramo jih ugotoviti, ne zato, da vemo kolikšne so, ampak zato, da vemo na koliko lahko kot dobri gospodarji upamo, kaj se da še napraviti in kakšna sredstva to terja.**

(Nadaljevanje prihodnjič)

svet in jih ne zapirajo. Morda se prištevajo govedom ali kozam, ki večsah leso odpro z rogovi in jo odprto puste. Kamenje, ki leži na stezi, pusti tam, kjer je. Ne misli, da je zato tu, da ga planinci mečejo tistim na glavo, ki hodijo za njimi, ali pa na pašnik, kjer se pase živina. Planinskega cvetja nikar ne trgaj, še zlasti ne zaščitene cvetlice. Eno ali dve lahko vtakneš za klobuk, če ga imaš. Najbolje pa je, če jih pustiš rasti. Ti jih nisi sadil, ne sejal, ne plel, ne gojil, zato jih pusti živeti. Ne bodimo kakor kak »planinski voluhar«, ki vse potrga, kar vidi, da potem z velimi cvetkami markira pot, po kateri hodi. — Počitek na mehki travi ali ob studencu je prav prijeten. Pustimo pa take lepe prostore v stanju, v katerem ga najdemo. To naj velja tudi za naše koč na planini, zato ne odlagaj tam olupkov, ogrizkov, čikov, konzervnih škatelj, papirja in drugih podobnih neprebavljivih stvari, čeravno nikjer ni napisano: »Odlagati smeti je tu pod kaznijo prepovedano!«

Na planini se raje ti ogni kravi, kakor da jo naženeš s palico, cepinom ali s kamenjem. Zapomni si, da ima krava večjo pravico hoditi po planini kakor ti. Krava je domačinka, ti si pa tujec, krava hodi po svojem, ti pa po tujem. Če stopiš v pastirski stan, ne misli da si lahko surov, če je planšarica stara ali grda, vsiljiv pa, če je mlada in lepa. Če si

le preveč siten in neslan, se ne pri- tožuj, če jo dobiš z zajemalko ali če se ti na glavi razbije latvica, ker je pač zadela v trd predmet.

Svoje dni smo planinci plačevali po planinskih zavetiščih račun, preden smo odšli iz koč, čeprav smo morda dalje časa v njih bivali. Dan-

danes pa vidimo, večinoma v vseh domovih napis: »Prosimo takoj plačati!« Tak napis je sramota za planinstvo, ker kaže da hodijo po planinskih kočah tudi taki, ki posnemajo »Mico Kovačevo.«

Dostojen planinec se drži hišnega reda in ne krajša tovarišem bolj ali manj zasluženega počitka. Planinski domovi in zavetišča niso domovi šumnega in razuzdanega veseljačenja, za katerega ne velja policijska ura, marveč domovi, kjer se spočiješ v krepkem spanju od prehojene ture in si nabereš novih moči za pot, ki jo nameravaš nastopiti naslednji dan. Zoper današnjo mladino se slišijo različne, včasih prav ostre pri- tožbe, češ da je podivjana, objestna, prevsem pa da ne pozna nikake o- like itd. Žal, da so take in podobne obtožbe precej upravičene. Morda se naša mladina boji, da bi se ne pre- grešila zoper demokratizem, če bi bila vljudna in olikana. Simon Gre- gorčič opeva v svoji pesmi lepoto planin in veselo življenje na plani- nah. »Na planinah greha ni« pravi. Življenje v lepih, čistih višavah naj bo lepo in čisto kakor gore. So pa, ki te besede tako razlagajo, kakor bi bilo v gorah vse dovoljeno, tudi to, kar je v dolini prepovedano, kar se splošno smatra, kot podlo, ne- sramno, in kar se kaznuje kot zločin ter se včasih s svojim prostoškim ve- denjem celo ponašajo. Taki pač bolje

(Nadaljevanje na str. 7)

Vrednostni plan za leto 1966

Na seji 28. I. je Centralni delavski svet sprejel vrednostni plan za leto 1966, ki ga je pripravil analitično — planski sektor našega podjetja.

Za osnovo mu služijo količinski plani, ki so jih odobrili delavski sveti delovnih enot in je postavljen v naslednji višini:

Zap. št.	Element	Znesek	Struktura
			V N din
1.	Bruto realizacija got. izdelkov	39 415 790.—	
2.	Rabat 4,5 %	1 773 710.—	
3.			
4.	Zvezni prometni davek	37 642 080.—	
5.	Prodaja trgovskega blaga	100 000.—	
6.	Realizacija uslug in storitev	500 000.—	
7.		200 000.—	
8.	Drugi dohodki	38 442 080.—	
9.	Celotni dohodek	2.000.—	
		38 444 080.—	100 %

DELITEV CELOTNEGA DOHODKA:

10.	Porabljeni material	23 211 673.—	60,4 %
11.	Izdatki za storitve	305 140.—	0,8 %
12.	Stroški za reklamo, prop. in repr.	25 000.—	
14.	Investicijsko vzdrž. osn. sred.	22 180.—	
13.	Drugi str. (delo na domu, takse).	473 000.—	1,2 %
15.	Amortizacija	493 190.—	1,3 %
16.	Nabavna vred. trg. blaga	500 000.—	1,3 %
17.	Str. za prevoz, nakl. in razklad.	180 000.—	0,5 %
18.	Izredni stroški (cassa sconto)	519 240.—	1,4 %
19.	Porabljena sred. (zap. št. 10 do 18)	25 729 425.—	66,9 %
20.	Neto produkt (zap. št. 9 do 19)	12 714 657.—	33,1 %
21.	Obresti od kreditov	100.870.—	0,3 %
22.	Obresti od poslovnega sklada	536 000.—	1,4 %
23.	Zavarovalne premije	74 700.—	0,2 %
24.	Prisp. in članarine zborsnicam	10 000.—	
25.	Vodni prispevek	38 000.—	0,1 %
26.	Zvezni prometni davek	100 000.—	0,3 %
27.	Pristojbine za uporabo in izkor. voda	1 500.—	
28.	Prispevek za oseb. izd. ki obr. posl. str.	800.—	
29.	Prispevek za social. zav. dodatni	165 000.—	0,4 %
30.	Delež skupnosti pred ugotovitvijo dohodka (zap. št. 21 do 29)	1 026 870.—	2,7 %
31.	Stroški za izobražev. kadrov	80 000.—	0,2 %
32.	Oseb. izd., ki obrem. posl. stroške	60 000.—	0,2 %
33.	Delež gosp. organ. pred ugotov. dohodka (zap. št. 31 do 32)	140 000.—	0,4 %
34.	Vsega v breme celot. dohodka (zap. št. 19 + 30 + 33)	26 896 293.—	70,0 %
35.	Dohodek gospodar. organizacije (zap. št. 9 — 34)	11 547 787.—	30,0 % 100

DELITEV DOHODKA:

36.	Del dohodka za oseb. dohodke:	7 450 598.—	64,5 %
37.	Neto osebni dohodki	4.740.000.—	
38.	Prispevki	2.355.808.—	
39.	Izr. prisp.	354.790.—	
40.	Ostane dohodka	4 097 189.—	35,5 %

Izpolnitev tako postavljenega vrednostnega plana, ki se bo, zaradi uvedbe tretjega stroja pri filtrih še povečal, je odvisna le od izpolnjeva-

nja količinskega plana, le-ta pa od dobre organizacije, kvalitetnih surovin in uspešne prodaje.

T. L.

ZAKAJ HODIMO V GORE?

(Nadaljevanje s strani 6)

store, da ostanejo doma, kakor pa, da po planinah razkazujejo svojo nevzgojenost.

Hodimo radi v naš gorski svet, da se naužijemo svežega zraka, da si utrjujemo zdravje in krepimo telesne moči, da si težimo hrepenenje po lepoti in da si širimo obzorje ter spoznavamo svojo domovino. Nastopimo pa povsod zoper nedostojnost, surovost in nepoštenost ter se trudimo po svojih močeh, da izgine iz naših planin vse, kar je grdo, podlo in nevredno pravega planinca.

Tudi naši koči »Irenca« in »Zlatorog« sta zgrajeni zato, da si krepimo duh in telo, ne pa zato, da se notri pijančuje in razbija inventar, katerega smo morali vsi zaslužiti. V tem poglavju bom še malo opisal kako je prišlo do gradnje koč na Veliki planini. Naj mi ne zamerijo bralci, če bom mogoče kakšnega malo uščipnil. Pisal bom pa le imena, brez priimka.

Kar nas je bilo takih navdušenih planincev, o katerih je rekel pokojni Kugy, da so »malo čez les,« smo premišljevali, zakaj ne bi imeli še v planinah dom oddiha. No, poseben pospešek je bil, ko so začeli graditi osebno žičnico na Veliko planino. S tem so se gore približale tudi neplanincem, kateri ne morejo vzdržati naporne hoje v hrib. Janez in moja malenkost sva bila prva zato. Seveda, pridružili so se še drugi in tako je prišlo do sklepa centralnega delavskega sveta, da se naj postavi odbor za gradnjo koč na Veliki planini. Izvoljeni so bili Janez, Ciril in Ivan.

(Nadaljevanje prihodnjič!)

C. Z.

IZREK

Izpitni so strašni tudi za najbolj pripravljenega, kajti največji bedak lahko vpraša več, kot zna najpametnejši odgovoriti. (Colton)

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale.

Urejuje uredniški odbor:

Pavla Buždon, Danica Merkužič, Mirko Požek, Franc ing. Peterlin, Srečo Vodlan, Dušan Borštnar (tehnični pomočnik), Toni Laznik dipl. oec. (odgovorni urednik). Telefon odgovornega urednika 72-313 int. 08

Tiska Valvasorjeva tiskarna in knjigovoznica Krško.

Naklada 700 izvodov.

Kadrovske vesti

V mesecu marcu praznujejo rojstni dan:

Konfekcija: Gaberšek Marija, Hribar Marinka, Kosar Marija, Križman Milica, Križman Ivanka, Močnik Francka, Prašnikar Minka, Starbek Minka, Štrukelj Angelca, Urbanija Tilka, Nakrst Marija.

Tkalnica ovojev: Hriberšek Jožica, Klopčič Budinka, Kremljč Jožica, Rode Ivanka.

Tkalnica Zvezda: Kos Fani, Podmiljšak Pepi.

Avtomatska: Mejak Tilka.

Tkalnica gaze: Slapnik Sonja.

Pripravljalnica: Kasagič Lojzka, Močnik Stanka, Pavlič Pepca, Pestotnik Jožefa, Šemrov Jožica, Brodar Franc.

Belilnica: Cerar Ciril, Klopčič Srečo, Prašnikar Jože.

Kadre: Avbelj Marija, Šuštar Pepca, Močnik Ciril.

Tajništvo: Cerar Majda, Cizerle Zefka.

Računovodstvo: Juvan Mara.

Analize in plan: Laznik Toni.

Komerciala: Jovičič Boško, Klopčič Pepi, Marčun Ema, Slapar Marjan.

Pomožni obrati: Cerar Albin.

Naše najboljše želje!

V mesecu februarju sta odšla iz podjetja: Zibert Franc, transportni delavec in Kosec Anton, priprava smole za cigaretno filtre.

V mesecu februarju so vstopili v podjetje:

V belilnico: Osolin Franc in Kosar Leopold.

V čistilnico: Zalokar Janez, Klopčič Stane in Tratnik Janko.

V konfekcijo: Breznik Marija, Starovašnik Marinka, Prašnikar Betka, Grošelj Marija, Žebovec Helena, Cerar Marija, Vodlan Dragica, Nakrst Marica, Sovinšek Veronika, Cerar Marta.

Poročila se je v februarju: Anclin Sonja, konfekcionarka — poročena Gotar.

V februarju so se rodili: Francki Lekanovi — sin, Alojziju Gaberšku — hči in Milki Černivčevi — sin.

V tem mesecu so bili po DS DE kaznovani z javnim opominom sledeči:

Dolinar Ljubo: zaradi samovoljne zapustitve delovnega mesta 1 uro pred koncem delovnega časa;

Kosec Anton: zaradi neupravičene izostanka z dela 1 dan;

Stele Fani: zaradi neupoštevanja varnostnih uprepov pri delu.

Z. C.

Vprašajte — odgovarjamo

Vprašanje: M. K. Zakaj vsi zaposleni v podjetju ne prejemajo regresa za koriščenje letnega dopusta, ne glede ali ga koristijo v letovišču ali ne.

Kolikor mi je znano, ta regres v stalih podjetjih prejemajo.

Odgovor: Centralni delavski svet je na svoji seji dne 24. 3. 1965 sprejel na osnovi odredbe o višini dotacije, ki jo lahko da podjetje počitniškemu domu za zvišanje cen penziona (Ur. list SFRJ šte. 26/62) poseben pravilnik o dajanju dotacije in regresa članom kolektiva in njihovim družinskim članom, ki niso zaposleni.

V členu 4 tega pravilnika je določeno naslednje: Koriščenje letnega dopusta s pravico regresa je možno samo v počitniških domovih. Navedena odredba ne predvideva možnosti dajanja regresa za letni oddih gostinskim in drugim organizacijam izven počitniških domov.

Tak regres gre iz sklada skupne porabe.

V kolikor dajejo podjetja regres tudi ostalim članom, ne glede kje ko-

ristijo svoj dopust, gre tak regres iz sklada osebnih dohodkov.

Kako bo urejeno glede regresa in nadomestila za odpravljeni K-15 v letu 1966 v našem podjetju pristojni organ — t. j. delavski svet še ni določil.

Verjetno bo to rešeno v mesecu marcu.

Vprašanje: K. D. vprašuje, če se redni letni dopust podaljša za toliko dni kolikor prostih sobot je v tistem času, ko je delavec na dopustu?

Odgovor: V smislu določil člena 145 TZDR se za podjetje, ki so vpejljal 5-dnevni delovni teden, šesti dan v tednu smatra glede uveljavljanja pravic iz delovnega razmerja, kot delovnik. Glede na to ima vsak delavec na prosto soboto pravico do osebnega dohodka in druge pravice delovnega razmerja, nima pa pravice za toliko dni, kolikor prostih sobot je v teku njegovega letnega dopusta, tega podaljšati, ker se proste sobote štejejo v dopust.

Vprašanje: M. J. Koliko časa mora ostati delavec v podjetju, ko da odpoved?

Odgovor: Na podlagi določil člena 96 TZDR ima delavec pravico brez obrazložitve ob vsakem času prenehati z delom in izstopiti iz delovne skupnosti. Pogoji pa je, da o tem obvesti podjetje in da ostane od sporočitve svojega namena na delu še toliko časa, kolikor je določeno v statutu. Čas, ko mora delavec ostati na delu v podjetju, ne sme biti krajši kot 30 dni in ne daljši kot 6 mesecev, če se delavec in podjetje drugače ne sporazumeta.

Mogoče ne vemo

ADAPTACIJA pomeni preureditev neke naprave, stroja ali prostora, da bi služil novemu namenu.

AKREDITIV se imenuje nalog, ki ga izda bančna podružnica na zahtevo svojega komitenta (naročnika) drugi bančni podružnici. S tem nalogom se naroča, da se v breme komitenta izplača osebi, ki je v nalogu označena, v določenem roku določen znesek (v celoti, delno, ali v obrokih).

AKTIVA je celotno premoženje oziroma sredstva podjetja, ki so lahko: 1. materialna in nematerialna; 2. gibljiva in negibljiva; 3. osnovna in za skupno porabo. Aktiva se prikazuje v bilanci in to na levi strani. Aktivna bilanca je tista, v kateri so sredstva višja od obveznosti.

AKUMULACIJA pomeni zbiranje sredstev za določen namen. Z akumuliranjem si omogočamo razširjeno proizvodnjo, s tem pa tudi boljše proizvodne in življenske pogoje.

DVE NAGRADNI SKRITI MISLI

I

CIN, AGA, REN, TRN, INF, ILO, TERA.

Vsaki besedi prečrtaj po eno črko; ostali beri po vrsti in dobiš ime izdelka naše tovarne.

II

GALA, VABA, VREZ, SAP, DOMINA, JED, KOTA, TRUD, ANJA, IVA, BREZA, VOJE, SKET.

V vsaki gornji besedi prečrtaj po eno črko, preostale pa beri po vrsti. Dobil boš misel francoskega vojskovodje in cesarja Napoleona.

Nagrado bo žreb določil med tistimi, ki bodo pravilno rešili obe skriti misli.

Rešitve oddajte do 20. marca.

IZID ŽREBANJA

Število prispelih rešitev — 25 se jih je nabralo v nabiralniku do roka — dokazuje, da člani kolektiva dokaj dobro poznajo delovna mesta v naši tovarni in to kljub temu, da so bolj zamotano napisana (pravzaprav narisana). Res pa je, da nekateri smatrajo, da se DIRKI pravi DERKA in so zato KARDIRKI rekli KARDERKA. To pa je seveda napačno in takih rešitev nismo mogli upoštevati.

Prvo nagrado — potovalno apoteko — prejme tokrat IVANKA KRIŽNARJEVA, drugo — kolekcijo proizvodov našega podjetja — pa OLGA KERČEVA.